

Pápež je v Mexiku

Pápež Benedikt XVI. priletel na návštevu Mexika, kde ho privítalo 700-tisíc pútnikov. Obyvateľov krajiny, sužovanej chudobou a drogovými vojnami, pápež povzbudil k zmenám. Pápež z Mexika dnes odchádza na Kubu, kde, ako sa vyjadril, komunizmus už prestáva fungovať. (čtk), Pravda 26/03/2012

Pápež: Komunizmus na Kube nefunguje

Benedikt XVI. príde na Kubu v pondelok. Cirkvev má krajine pomôcť sa zmeniť.

Komunizmus na Kube nefunguje a cirkvev je pripravená pomôcť ostrovu pri hľadaní nových spôsobov, ako tým prejsť bez „traumy“. To povedal včera na ceste do Mexika pápež Benedikt XVI. „Dnes je evidentné, že

marxistická ideológia, tak ako bola skoncipovaná, už nezodpovedá realite,“ povedal pápež novinárom v lietadle. Po Mexiku smeruje Benedikt XVI. práve na Kubu, po Jánovi Pavlovi II. vôbec ako druhý pápež v histórii. „Treba trpezlivo a konštruktívne nájsť nové modely,“ dodal.

(tasr), SME 24/03/2012

Odluka cirkví od štátu

Nič to, že Smer nemá vo volebnom programe tému odluky cirkvi od štátu. Môže predsa urobiť niečo aj nad jeho rámec. Na začiatok by stačilo, aby cirkvám nová vláda pritiahla finančný kohútik. V súčasnosti, keď sa musia uskromňovať rodiny, firmy, obce, keď štát už niekoľko rokov sústavne znižuje počet svojich zamestnancov, cirkvi akoby sa to netýkalo. Počet duchovných sa vôbec neznižuje. Koľko farárov si cirkvi zmyslia mať, toľko štát zaplatí. Sem-tam síce počuť nejakého cirkevného hodnotára bedákať nad nízkymi príjmami duchovných, lenže z takých platov musí vyžiť väčšina pracujúcich. Je nehorázne plynutie štátnych financií, ak sa od roku 2000 zvýšil príspevok cirkvám na dvojnásobok, ak sa im na päťmiliónoch Slovensku vypláca z rozpočtu dvakrát viac ako v 38-miliónoch Poľsku! Je pravda, že úbytok veriacich, nech už ho cirkevní hodnotári zdôvodňujú ako koľvek, nedáva priveľký optimizmus v oblasti priameho financovania cirkví veriacimi. Ani cirkevná daň by do ich kasy nenaliala také množstvo peňazí, aké v nej majú teraz. To však rozhodne nie je dôvod proti jej zavedeniu. Iniciatíva na zmenu systému financovania cirkví musí prísť

od štátu. Čakať na to, že sa s nimi dohodne na inom variante financovania, je v stave, keď cirkvi majú nezdanené príjmy z príspevkov, svojich úkonov a z kostolných zbierok, keď ich nechcuť zverejňovať svoje príjmy možno neprimeraní z nevhôle, ale z toho, že ani sami nevedia ich výšku, je číry nezmysel. Ak by štát vyžadoval od cirkví také isté povinnosti, ako od ktoréhokoľvek iného daňového subjektu, zrejme by zistil, že veľkorysé financovanie z jeho strany vôbec nepotrebuje. Ak odluku cirkvi od štátu neurobí sociálnodemokratická strana, od konzervatívnych to môžeme ťažko očakávať. Keď sa v poslednom čase snažia výdavky na cirkev obmedziť také silne katolíckej krajiny ako Poľsko a Taliansko, zostáva len dúfať, že sa zobudí aj naša vláda.

Jana Kukanová
Pravda 26/03/2012

Jubilejný rok

Katolíckci biskupi stanovili termín trvania Jubilejného cyrilometodského roku pri príležitosti 1150. výročia misie svätých Cyrila a Metoda. Začne sa 5. júla 2012 a jeho ukončenie je naplánované na 31. decembra 2013. Univerzita Konštantína filozofa v Nitre vydá na budúci rok antológiu zo slovenskej poézie a prózy venovanej svätým solúnskym bratom. Zároveň Spolok Svätého Vojtecha vydá antológiu pápežských dokumentov o cyrilometodskej tradícii. KBS iniciuje aj vydanie poštovej známky venovanej solúnskym bratom. V Nitre sa pripravuje výstava archeologických nálezov, ktoré sa vzťahujú k cyrilometodskému obdobiu a k Veľkej Morave. Naplánované sú aj štyri vedecké konferencie s priamou účasťou KBS.

JÁN FELIX, Šport 26/03/2012

Srdce z topánočiek

Zástupcovia Obyčajných ľudí Igor Matovič a Alojz Hlina prekvapili Bratislavčanov. Na Hlavnom námestí včera, v Deň počateho dieťaťa, vytvorili z 13-tisíc detských topánočiek obrovské srdce s rozmermi 20x26 metrov. „Detských topánočiek, v ktorých mohli byť dnes detské nožičky, ak by ich mamy považovali Slovensko za dobré miesto pre ich život. Trinásťtisíc preto, lebo toľko sa podľa odhadov vykonalo v minulom roku na Slovensku umelých potratov,“ povedal Matovič. Pripomenul, že ide o ich súkromnú akciu. (jb), Plus jeden deň 26/03/2012

Pápež nepriamo hovoril o zneužívaní detí

Pápež Benedikt XVI. sa počas návštevy Mexika, krajiny s druhou najväčšou katolíckou komunitou na svete, nepriamo dotkol aj zneužívania detí v rôznych situáciách. Čo zahŕňa, hoci to vyslovene nepovedal, aj pedofíliu, z ktorej boli obvinené stovky katolíckych kňazov. V posolstve v starobyľom mexickom meste Guanajuato pred stovkami mladých Mexičanov vyzval, aby ľudia chránili deti a starali sa o ne, aby „nikdy nepohasol ich úsmev“. Pravda 26/03/2012

Pápež ako rocková hviezda

Benedikta XVI. víтали na návšteve v Mexiku zástupci veriacich

Katolícky pápež Benedikt XVI. sa vybral na návštevu krajín Latinskej Ameriky. Pred dnešným odletom na Kubu strávil víkend v Mexiku. V krajine sužovanej drogovými vojnami ho víтали ako rockovú hviezdu.

Ide len o druhú návštevu Benedikta XVI. v regióne so silným postavením katolíckych veriacich. V roku 2007 zavítal do Brazílie. Jeho predchodca Ján Pavol II. bol v Mexiku mimoriadne obľúbený, miestni ho dokonca prezývali „mexický pápež“. Príchod súčasnej hlavy katolíckej cirkvi bol mimoriadne očakávaný. Ulice miest, po ktorých sa pápež presúval v papamobile, lemovali desiatky tisíc ľudí. Na hlavnej nedeľnej omši v meste Silao si ho prišlo vypočuť viac než 300-tisíc Mexičanov. Drogové kartely počas Benediktovej návštevy pozastavili násilie. Od roku 2006 si prestrelky s obchodníkmi s narkotikami vyžiadali už 50-tisíc obetí. V sobotu slúžil pápež omšu pre deti a povedal im, že sú „darom od Boha pre Mexiko a svet“. V súvislosti s násilím spôsobeným bojom s narkotikami im odkázal: „Budem sa modliť, aby sa Mexiko stalo miestom, kde môže každý žiť v pokoji a harmónii.“ Atmosféra v meste Guanajuato pripomínala rockový koncert. Slovenskí biskupi a prezident Ivan Gašparovič pozvali Benedikta XVI. do Bratislavy, Nitry, Žiliny a Prešova. Podľa cirkevných zdrojov však tento rok na Slovensko nepríde. Do úvahy pripadá rok 2013, všetko však bude závisieť od jeho zdravotného stavu. (tt, tasr, sita)

Plus jeden deň 26/03/2012

Pápež s obeťami nehovoril

Benedikt XVI. pomohol mexickej vláde, ale nie cirkvi, hovoria experti

Archívne dokumenty tvrdia, že Vatikán o pedofilných škandáloch mexického kňaza vedel, ale nič neurobil. Pápež hovoril počas návštevy o deťoch nepriamo.

Z Mexico City od nášho spolupracovníka Štefana Hudeca

„Brat Benedikt, teraz si Mexičan!“ skandovali tisíce veriacich v sobotu večer na hlavnom námestí koloniálneho mesta Guanajuato. Mnohí z nich boli tínedžeri a rodiny s malými deťmi. Pápež sa im prihovoril z balkóna a sľúbil, že sa bude modliť za to, aby sa Mexiko stalo miestom, kde môže každý žiť v pokoji a harmónii. Nadšené Guanajuato V meste Guanajuato to v sobotu vyzeralo skôr ako na tradičnej mexickej fieste, než na duchovnom stretnutí. Ulice lemovali desaťtisíce veriacich, vyhrávalo mariachi, na chodníkoch sa predávali vatikánske vlajky, ružence a tričká s portrétom pápeža. Pápežov príhovor a cestu cez mesto v nepriestrelnom papamobile naživo prenášalo deväť televíznych kanálov. Stiahnuť sa dala aj iPhone aplikácia, ktorá informovala, kde presne sa pápež nachádza. Benedikt XVI. pricestoval do štátu Guanajuato, rodiska mexickej nezávislosti, v piatok podvečer a hneď po prilete odsúdil násilie spojené s pašovaním drog. Vojná drogových kartelov, súperiacich o teritórium, si za posledných päť rokov vyžiadala takmer 50-tisíc obetí. Nasledujúci deň oddychoval a pripravoval sa na vrchol svojej mexickej návštevy - nedeľnú bohoslužbu pre sedemstotisíc veriacich. Mexiko má druhú najväčšiu katolícku komunitu na svete, ale aj tu počet katolíkov klesá. V liberálnom hlavnom meste nedávno zlegalizovali potraty a sobáše rovnakého pohlavia. Aj preto pápež

trávi tri dni v najkonzervatívnejšom štáte krajiny - v Guanajuate, kde sa až 94 percent populácie hlási ku katolíckej viere. Nadšenie z tejto časti Mexika však necítiť v ostatných častiach krajiny. Keď pápež v sobotu vyzval Mexiko, aby chránilo deti, „tak aby im nikdy nepohasol úsmev“, nie všetci mu uverili. Pomohol prezidentovi Prvú pápežovu cestu v krajinách Latinskej Ameriky, kde sa hovorí po španielsky, poznačila neochota cirkvi vyrovnáť sa s pedofilným škandálom prominentného kňaza Marciala Maciela, zakladateľa vplyvného rádu Kristovi legionári. Na verejnosť sa cez víkend dostali archívne dokumenty, podľa ktorých Vatikán o jeho činoch dlhé roky vedel, ale nič neurobil. „Bolo by oveľa lepšie, keby pápež o tejto téme otvorene hovoril a stretol sa s obeťami. V mexickej cirkvi sú však veľmi vplyvné konzervatívne skupiny, ktoré radšej zakrývajú tento problém,“ povedal pre SME religionista a profesor sociológie Roberto Blancarte z univerzity El Colegio de México. Maciel zomrel v roku 2008. Okrem zneužívania seminaristov bral drogy, splodil tri deti a svojvoľne miňal milodary veriacich. Niektoré jeho obeť vyhlásili, že sa snažili o stretnutie s pápežom, ich žiadosť Vatikán ignoroval. Poukázali aj na to, že Benedikt XVI. používa dvojaký meter. Počas návštev na Malte, v Spojených štátoch a Austrálii obeť na súkromnej audiencii prijal, v Mexiku nie. „Pápežova návšteva bude úspechom pre federálnu vládu, ale nie pre cirkev,“ hodnotí Blancarte. Prezident Felipe Calderon nevynechal ani jednu príležitosť odfoťiť sa s pápežom, aby si zlepšil vlastnú popularitu a získal politické body pre svoju stranu v začínajúcej sa predvolebnej kampani. SME 26/03/2012

Problémami komunizmus a drogy

Pápež Benedikt XVI. včera vyhlásil, že komunizmus na Kube nefunguje a že cirkev je pripravená pomôcť ostrovu pri hľadaní „nových spôsobov, ako napredovať bez traumy“. „Dnes je evidentné, že marxistická ideológia už nezodpovedá realite,“ povedal počas letu do Latinskej Ameriky, kde má na

programe návštevu Mexika a Kubu. „Treba trpezlivo a konštruktívne nájsť nové modely... chceme pomôcť,“ povedal na otázku týkajúcu sa návštevy Kuby, ktorá je viac ako 50 rokov baštou komunizmu, ležiacou necelých 150 km od pobrežia USA. Benedikt XVI., ktorý má na Kubu po návšteve Mexika pricesto-

vať v pondelok, vyzval na rešpektovanie slobody svedomia a vierovyznania na ostrove. Pápež tiež odsúdil drogové násilnosti v Mexiku s tým, že za násilnosťami, ktoré si od roku 2006 vyžiadali viac ako 47 000 mŕtvych, treba hľadať „uctievanie peňazí“. PETER DODEK Šport 24/03/2012

Benedikt XVI. disent neprijme

Komunistický ostrov navštívi druhý pápež. Od čias Jána Pavla II. tam má cirkev väčší vplyv.

Po Jánovi Pavlovi II. to bude druhý pápež, ktorý navštívi komunistický ostrov od revolúcie v roku 1959. Benedikt XVI. dnes odcestuje do inej krajiny, než akú zažil jeho populárny predchodca. Z cirkvi, ktorú po revolúcii Fidel Castro zničil tak, že ho v roku 1976 exkomunikovali, je dnes vplyvná spoločenská sila. Režim jej prisúdil úlohu sprostredkovateľa nielen pri prepustení disidentov, ale aj pri reforme štátnej správy, ktorá má pripraviť o miesto milión štátnych úradníkov. Benedikta XVI. privíta v Havane prezident Raúl Castro, ktorý je v náboženských otázkach otvorenejší než jeho brat Fidel. Minulý rok povolil procesiu na počesť

patrónky Kuby Panny Márie Milosrdnej z Cobre, na ktorú prišlo asi milión Kubáncov. Pápež Benedikt XVI. už pred príchodom kubánskeho režimu odkázal, že marxistická ideológia nezodpovedá realite a treba hľadať nové modely spoločnosti. S opozíciou sa však nestretne. Vatikán naopak nevylúčil, že by sa počas trojdňovej návštevy Benedikt XVI. stretol s Fidelom Castrom (na snímke TASR/AP). „Program pápeža je nabitý, ale ak má chvíľu, aby si vypočul Fidela Castra, prečo by nemal mať chvíľu, aby si vypočul potlačovaných ľudí,“ povedala zahraničným médiám Berta Solerová z hnutia Dámy v bielom, ktoré žiadajú prepustenie politických väzňov na ostrove. Pred týždňom režim zadržal asi 70 jej členiek.

(mim), SME 26/03/2012

Pápež Benedikt XVI. sa počas návštevy Mexika súkromne stretol s prezidentom Felipem Calderónom

Pápež Benedikt XVI., ktorý je na návšteve Mexika, sa včera súkromne stretol s prezidentom Felipem Calderónom. Predtým sa prihovril asi 4000 deťom a ich rodičom, ktorých vyzval, aby sa stali poslancami mieru v krajine sužovanej častým násilím, vyvolaným drogami. Vrcholom pápežovej návštevy Mexika bude dnešná omša v meste Silao, na ktorej očakávajú 750 tisíc ľudí. Potom odcestuje na Kubu. **Rádio Slovensko, 1, 25/03/2012**

Pápež kritizoval narkomafie

Návšteva Mexika. Benedikt XVI. hovoril predovšetkým o boji proti drogám.

León - Ostroú kritikou drogového násillia odštartoval pápež Benedikt XVI. (na snímke) svoju historicky prvú návštevu Mexika. Po prilete do stredoamerickej krajiny pripomenul jej najväčší súčasný problém - drogy a vojny medzi drogovými gangmi. „Musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme bojovali proti tomuto zlu,“ povedal pápež. Kriminalita a drogy

Násillie a prestrelky medzi drogovými gangmi a armádou sú v Mexiku každodennou realitou. Za posledných päť rokov už majú na konte vyše 50-tisíc mŕtvych. To pápežovi pripomenuli aj mexickí lídri.

„Prichádzate vo chvíli, keď naša krajina prechádza zložitými premenami. Spôsobila to kríza a vysoká kriminalita,“ povedal Benediktovi mexický prezident Felipe Calderón.

Pápežov zákaz

Boj proti kriminalite v Mexiku podporil aj pápež. Pripomenul mladej generácii, že kresťanské učenie výslovne zakazuje pomstu. A to aj v prípade vojny proti narkomafii. Tá je v Mexiku otvorenou ranou pre mnohé rodiny, ktorých členovia sa stali obeťou drogového násillia. „Budem sa za vás všetkých modliť, aby sa Mexiko stalo miestom, kde každý môže žiť v pokoji a harmónii,“ odkázal pápež Benedikt XVI. Desiat-tisíce z nich ho vítali v meste León, keď v sobotu priletel na svoju prvú

Svätý Otec s mexickým sombrerom

Pápež Benedikt XVI. uskutočnil prelet vrtuľníkom okolo gigantickej sochy Krista nad mexickým mestom Silao, aby sa preniesol na pódium v parku Bicentenario, kde odslúžil omšu, ktorá je vyvrcholením jeho programu v Mexiku. Dvadsať metrov vysokú bronzovú sochu Krista s roztriahnutými rukami vztýčili na konci tzv. Vojny kristerov z rokov 1926-29, keď veriaci povstali proti antikatólickej marxistickej vláde, čo prerástlo do občianskej vojny. Na slávnostnej omši pod otvoreným nebom čakali na pápeža státisíce ľudí. Jednotlivé fary rozdali veriacim zdarma 300 000 vstupeniiek, no ďalšie desaťtisíce ľudí sledovali omšu z kopcov nad parkom, kde sa podujatie odohráva. Niektorí stanovali v parku už od soboty. Pápež pripomenul potrebu prekonania útrap na ceste k nádeji. Potešil Mexičanov, keď si počas svojho presunu k oltáru nasadil na hlavu typické sombrero.

JÁN FELIX, Šport 27/03/2012

Pápež zaujal Mexičanov

Pápež Benedikt XVI. si získal sympatie Mexičanov nielen tým, že odsúdil drogové násillie, ktoré zmieta krajinou. Na znak spolupatričnosti s tamojšími veriacimi si dokonca nasadil na hlavu typické sombrero. S obrovským klobúkom na hlave potom zdravil nadšené davy, ktoré volali na jeho slávu. Pápež už dnes pricestuje na ostrov slobody. Kubánski katolíci si od jeho návštevy sľubujú prepustenie množstva politických väzňov. Dokonca by sa mohol stretnúť aj s bývalým revolučným vodcom Fidelom Castrom, ktorý odišiel z čela komunistického štátu pre zdravotné problémy. **TV JOJ,**

návštevu Mexika. Jeho predchodca Ján Pavol II. túto krajinu navštívil celkovo päťkrát. Dnes Benedikt XVI. pricestuje na Kubu. Tam by sa mal stretnúť aj s prezidentom Raúlom Castrom. (red), HN 26/03/2012

Neúprimná ľútosť

Okrúhle výročie prvého transportu židovských občanov zo Slovenska do koncentračného tábora prinieslo niekoľko zaujímavých vyjadrení ľútosť nad touto tragédiou aj od inštitúcií, ako sú Matica slovenská či Konferencia biskupov Slovenska. Na prvý pohľad by mohlo ísť o výrazný posun v slovenskom vyrovnávaní sa s temnými stránkami vlastnej minulosti. Žiaľ, len na prvý pohľad, dôveryhodnosť týchto vyjadrení totiž nie je príliš vysoká. Ospravedlnenie predsedu Matice Mariána Tkáča za slovenský holokaust „v mene všetkých vinných i nevinných matičiarov i nematičiarov“, bude vyznievať veľmi pokrytecky, kým bude vydavateľstvo Tkáčom vedenej „najstaršej kultúrnej a vlasteneckej ustanovizne“ vydávať pamäti funkcionárov slovenského štátu a za slovenského štátu už jednoznačne fašistickej Hlinkovej slovenskej ľudovej strany. Ťažko veriť v úprimnosť ospravedlnenia, ak si bude Matica aj naďalej pestovať svoj súkromný, po vedeckej stránke prinajmenšom pochybný historický ústav, ktorého poprednou náplňou činnosti je aj oslavovanie a ospravedlňovanie

popredných postáv slovenského fašizmu či podpora pre zriaďovanie ich pomníkov. Vyhlásenie katolíckych biskupov by vyznelo dôveryhodnejšie, ak by sa viac než obetiam nevenovalo sebaospravedlňovaniu a vysvetľovaniu, o čo Židia na Slovensku stále ešte dopadli lepšie než inde. A keby vyhlásenie cirkevní hodnostári namiesto útoku na sekularizmus a jeho označenie za jediného vinníka totalitarizmu a nepriamo aj holokaustu venovali radšej sebakritike. Tvrdenie, že Svätá stolica sa „rôzne postavila proti rasovému zákonodarstvu i deportáciám“ je viac než odvážne a zaváňa skôr prekrúcaním historických faktov. Ak už naši biskupi vydajú nejaké vyhlásenie, mohli by sa v ňom napríklad zamyslieť aj nad historickým podielom cirkvi na šírení antisemitizmu a vražednej intolerancie, ako to už viackrát dokázali urobiť ich kolegovia v civilizovanejších častiach Európy. Nuž čo, na Slovensku zatiaľ musíme byť vďační aj za toto málo a dúfať, že to postupom času bude už len lepšie. Priestoru na ďalší vývoj tu je naozaj habadej.

Peter Morvay
SME 24/03/2012

Saleziáni sa vzdali podielu v televízii

Saleziáni don Bosca sa po viac ako troch rokoch existencie katolíckej televízie LUX v nej vzdali vlastníckych práv. LUX communication a Konferencia biskupov Slovenska sa rozhodli v projekte pokračovať, Saleziáni don Bosca svoj obchodný podiel ponúkli bezplatne KBS, ktorá ho prijala. Stala sa tak majoritným vlastníkom (60%), LUX communication vlastní zostávajúcich 40% obchodného podielu. Saleziáni don Bosca už na ďalšom fungovaní a riadení televízie neparticipujú. (sita), Pravda 27/03/2012

Spojť železnice

„Kdo šetrí, má za tri,“ hovoria Česi. V prípade štátneho rozpočtu je v hre viac možností. Ticho je však okolo „modrej armády“. Ešte Dzurindova vláda, pretože chcela sprivatizovať ziskovú nákladnú dopravu, rozdelila železnice na tri samostatné celky. Prišla chvíľa na ich opätovné zjednotenie.

Prispieť k šetreniu štátnych peňazí by iste mohla aj cirkev.

Ján Profant, Važec
Pravda, 30.3.2012

Slovinci nedovolili homosexuálom osvojovať deti

Radosť párov rovnakého pohlavia v Slovinsku bola predčasná. Zákon, ktorý minulý rok prijal parlament a ktorý výrazne posilňoval ich práva, nevstúpi do platnosti. Väčšina voličov ho v nedeľu odmietla v referende, čo znamená, že pred poslancov sa môže vrátiť najskôr o rok. V novom parlamente však majú väčšinu konzervatívnejšie strany, a tak sa zrejme tento variant zákona o rodine do agendy nedostane. Podľa prieskumov tesne pred referendum sa pritom zdalo, že zákon u občanov prejde. „Blahoželám všetkým, ktorí hlasovali proti zákonu,“ netajil spokojnosť s výsledkom Aleš Primc, šéf združenia, ktoré referendum iniciovalo. „Som si istý, že občania nechcú, aby sa deti v škole učili, ako sa stať homosexuálom,“ povedal Primc, podľa ktorého zákon

nerešpektuje práva dieťaťa. Zákon o rodine v Slovinsku zmenili minulý rok pred voľbami, keď v krajine vládla ľavicová koalícia, vedená sociálnymi demokratmi. Pôvodná norma pochádza ešte z roku 1976. Nový zákon okrem iného zavádzal aj zmenenú definíciu rodiny: tá je v návrhu označená za „skupinu, v ktorej je najmenej jedno dieťa s jedným alebo dvoma rodičmi, alebo ďalšími dospelými, ktorí pomáhajú“. Slovinci majú od roku 2006 uzákonené registrované partnerstvo osôb rovnakého pohlavia. Nový zákon o rodine však umožňoval nerodičovi z takého páru osvojiť si dieťa partnera. Adopcie detí tretej strany nepovoľoval ani návrh novej legislatívy. Proti zákonu sa už po jeho prijatí parlamentom zdvihla vlna odporu zo strany cirkvi a konzervatívnych strán.

Tie napokon nazbierali dostatok podpisov a vynútili si referendum. Proti zákonu bol aj premiér Janez Janša, v referendovej kampani sa však nepostavil na žiadnu zo súperiaticích strán. Prieskumy verejnej mienky naznačovali, že šesť z desiatich Slovincov nový zákon podporí. Napokon však priaznivci doplatili na nízku účasť. Svoj hlas do urny vhodilo necelých tridsať percent voličov. Keďže konzervatívni voliči boli lepšie motivovaní, podarilo sa im pred referendum zmobilizovať viac priaznivcov. Zákon napokon odmietlo 56 percent zúčastnených, za liberalizáciu hlasovalo 44 percent. Priaznivci návrhu tvrdia, že klauzula o adopcii zatienila všetky ostatné dôležité časti zákona a že jeho odmietnutie je krokom späť.

zah, reuters, Pravda 27/03/2012

Na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave sa spomínalo na sviečkovú manifestáciu

Presne pred 24 rokmi zakročila Verejná bezpečnosť na zhruba 2 tisícky pokojne sa modliacich občanov ktorí prišli vyjadriť svoju túžbu po náboženskej slobode a dodržiavaní ľudských práv. Na manifestácii vtedy neodznili žiadne prejavy, ani pokriky. Napriek tomu polícia na dav použila vodné delá a obušky. Na výročie sviečkovej manifestácie, ktorá predznamovala začiatok Nežnej revolúcie, sa dnes spomínalo na Hviezdoslavovom námestí v hlavnom meste. Nahrávala Miroslava Ábelová.

Zvukový záznam zo sviečkovej manifestácie v roku 1998: „Tu azbuka, príjem. Hviezdoslavák je skoro zaplnený, na tejto strane ako je kostol je strašne veľa ľudí a z kostola vychádza kvantum so zapálenými sviečkami. Tu je gama dva, gama dva. Zakročujte proti všetkým. Gama dva, jednu kropičku a všetky kropičky rýchlo sem, smerom na Národné divadlo a kropiť.“

Redaktorka: „Takto to vyzeralo na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave pred 24 rokmi. Verejná bezpečnosť dostáva pokyny, aby zaútočila na pokojne stojaci modliaci sa dav ľudí, vonku prší a na občanov okrem dažďa dopadajú údery obuškov a voda z vodného dela. Dnes to na tom istom mieste vyzeralo úplne inak. Z reproduktorov znela hudba populárnej kapely, niekoľko stoviek ľudí si užívalo slnko a spomínalo na čase, ktoré sa už našťastie skončili.“

Účastníčka spomienky: „Ja som priama účastníčka. Dnes sa prišla, akoby som to chcela ukončiť po tých 20 rokoch, lebo človek stále rozmýšľa, že kde sa to všetko uberá a či toto čo je tu teraz, či toto sme chceli. Každý musí v sebe nájsť tú slobodu. Ja som stála tam na rohu pri tom múriku a videla som, ako staršia pani chcel prejsť ešte cez tú cestu, aby sa dostala na to námestie a surovo do nej vrazili autom.“

Redaktorka: „Členovia mladšej generácie prišli na námestie najmä pre koncert kapely ktorá tu hrala. Udalosť sviečkovej manifestácie z 25. marca 1988 nezažili.“

Anketa

Opýtaný 1: „No viem si to predstaviť, ale nepáčilo by sa mi to rozhodne.“

Opýtaný 2: „Neviem si to predsta-

viť, aby tu prišli vodné delá, policajti a kukláči so psami a štváli ľudí, aby sa rozprchli niekam. To je proste nepredstaviteľné v dnešnej dobe.“

Ján Čarnogurský, jeden z predstaviteľov nežnej revolúcie: „Sú to udalosti, ktoré hovoria o tom, že aj my sme bojovali za slobodu takým spôsobom, takými formami a v takých podmienkach, aké tuná boli. Sviečková manifestácia bola prvou masovou vonkajšou demonštráciou proti komunistickému režimu v normalizovanom

Československu a spolu s Budapešťou, lebo v tej dobe bola demonštrácia aj v Budapešti, to bola prvá masová demonštrácia v celom vtedajšom východnom bloku.“

Redaktorka: „Organizátori podujatia, ako aj občania, po prejavoch zástupcov cirkví, politikov a priamych účastníkov zapálili pri pomníku sviečkovej manifestácie kahance. No a tí ktorí chceli, sa potom pobrali na svätú omšu do Katedrály svätého Martina.“

Rádio Slovensko, 25/03/2012

Deň počatého dieťaťa

25 marec je Dňom zápasu za ľudské práva a zároveň Dňom počatého dieťaťa. Aktivisti za práva nenarodených detí tak dnes zavŕšili svoju kampaň. Rozdávanie letákov, symbolických bielych stužiek, konferencie a diskusné fóra v mnohých slovenských mestách vyvrcholili dvoma pochodmi za život a to v Košiciach a v Bratislave.“

Andrea Dragošková, redaktorka STV: „Na Slovensku uprieme právo na život denne 5 deťom. Hoci sa nám podľa sociológov podarilo znížiť počet interrupcií na historické minimum, aktivisti z Fóra života aj cirkev by radi videli toto číslo ešte omnoho nižšie, podľa nich sa ho ale darí znižovať aj kampaňou.“

Marek Michalčík, riaditeľ Fóra života: „Je to niečo, čo my môžeme vlastne každý deň pomôcť narodiť sa nejakému dieťaťu. Takže je namieste sa tým zaoberať.“

Andrea Dragošková, redaktorka STV: „Súčasťou tohoročnej akcie bol aj list adresovaný poslancom Národnej rady, v ktorom ich žiadajú, aby základné ľudské právo na život počatých detí bolo chránené lepšie.“

Marek Michalčík, riaditeľ Fóra života: „Lebo je trošku absurdné, keď sú lepšie chránené práva zvierat ako práva počatých detí.“

Andrea Dragošková, redaktorka STV: „Jedným z cieľov aktivistov je mobilizovať spoločnosť, aby pomáhala vytvárať vhodné prostredie pre rodičov a pre rodiny, aby nemuseli interrupciu vôbec zvažovať. Rodičia vedia, že prijat'

a vychovávať deti je vážnym rozhodnutím.“

Matka: „Právo na život je ale viac. Nie je to jednoduché v dnešnej dobe.“

Matka: „V prvom rade je dôležité, v akej situácii sa nachádza tá matka, ale nemala by siahnuť asi na život dieťaťa.“

Otec: „V tejto situácii sme neboli, takže neviem povedať a vyjadriť sa k ľuďom, ktorí to podstúpili, že či mali právo na to alebo nie.“

Andrea Dragošková, redaktorka STV: „Podľa Fóra života aj slovenský 25-ročný zákon o umelom prerušení tehotenstva je dávno odborné aj spoločensky prekonaný.“

Marek Michalčík, riaditeľ Fóra života: „Súčasný zákon dokonca podľa prieskumu nespĺňa ani len postoj verejnosti k tomu, aby napríklad bolo možné pristúpiť k umelému potratu bezdôvodne. Približne 70 % ľudí si myslí, že by to nemalo takto byť.“

Silvia Porubánová, sociologička: „Interrupcie naozaj využíva minimálny počet žien, ale ten minimálny počet žien svedčí o tom, že v modernej spoločnosti musia ostať, pretože z našich životov jednoducho nemôžeme vylúčiť zločin, nedbalosť, hlúposť.“

Andrea Dragošková, redaktorka STV: „Vysoký počet umelo prerušených tehotenstiev zažívalo Slovensko najmä na prelome 80. a 90. rokov. V roku 1990 ich bolo približne 50.000, dnes ich je 4-krát menej.“

Andrea Dragošková
STV 1, 25/03/2012

Pápež prišiel na Kubu

Benedikt XVI. pricestoval na trojdňovú návštevu Kuby. Jeho prilet vzbudzuje nádeje na zmenu pomerov v krajine aj rozpaky. Pápež síce nešetří kritikou komunizmu, ale Vatikán oznámil, že jeho program mu neumožní stretnúť sa s disidentmi, ktorí ho chceli oboznámiť s realitou na Kube. Benedikta XVI. privítal vodca Raúl Castro, zatiaľ nie je jasné, či sa stretne aj s jeho bratom Fidelom. (reuters, čtk), Pravda 27/03/2012

Pápež by pochoval komunizmus na Kube

Váš režim nefunguje, zmeňte ho, odkázal Benedikt XVI. bratom Castrovcem pred priletom na historickú návštevu.

Pápež Benedikt XVI. odštartoval včera večer historickú návštevu Kuby ostrou kritikou režimu bratov Castrovcov. Kubáncom ešte pred priletom do Havany odkázal, že komunizmus už nefunguje, musia sa preto pripraviť na nevyhnutné zmeny. Sklamaní však zostanú aj disidenti, ktorí od pápeža čakali podporu. Namiesto nich sa mal Benedikt XVI. stretnúť s lídrom krajiny Raúlom Castrom. Podľa správ Vatikánu je však pripravený aj na jeho brata, legendárneho komunistického vodcu Fidela Castra. „Pápež prichádza na Kubu s cieľom zlepšiť problematický vzťah režimu s cirkvou. Napriek zložitej pozícii katolíkov v krajine sa Vatikán v priereze histórie snažil udržiavať s Kubou diplomatické kontakty. Prelomová bola najmä posledná návšteva Jána Pavla II.,“ povedal pre HN odborník na región Latinskej Ameriky Ivan Kováč.

Kritika režimu

Po minulotýždňovej ceste po Mexiku pricestoval včera Benedikt XVI. na trojdňovú návštevu Kuby. Na letisku mesta Santiago de Cuba ho čakali desaťtisíce veriacich a zástupcovia režimu. Kuba sa pripravovala na príchod 85-ročného pápeža mimoriadne dôsledne, pretože ide o prvú pápežskú návštevu za posledných 14 rokov. Naposledy bol totiž pozrieť Fidela Castra Ján Pavol II. „Prvá návšteva Benedikta XVI. má pre Kubu obrovský význam, pretože sa na ňu teraz upriamuje celosvetová pozornosť. Médiá tak môžu priniesť obraz o skutočnej situácii v krajine,“ povedal pre HN Kubánc žijúci na Slovensku Rafael Batista. Od pápeža si Kubánci sľubujú aj politické posolstvo. Ešte pred príchodom do krajiny Benedikt XVI. vyhlásil, že „marxistická ideológia v podobe, v akej bola stvorená, už dnes absolútne nezodpovedá realite“. Cirkev je podľa

jeho slov pripravená ostrovej krajine pomôcť pri hľadaní novej cesty.

Problémy a zatýkanie

Pápežov príchod však sprevádzali aj problémy. Podľa opozície včera vládla nechala zatknúť desiatky odporcov komunistického režimu. K veľkému zatýkaniu došlo najmä v meste Santiago de Cuba na juhovýchode ostrova, kde má pápež podľa plánov odsľúžiť slávnostnú omšu. Viaceré opozičné skupiny disidentov žiadali o možnosť prijatia u pápeža. Vatikán však v predstihu oznámil, že takéto stretnutia nemá v pláne. Disidenti mu pritom chceli ukázať skutočný obraz kubánskej spoločnosti. V uplynulých mesiacoch sa katolíckej cirkvi na Kube podarilo s vládou dohodnúť na prepustení desiatok politických väzňov, z ktorých väčšina našla azyl v Španielsku. Opozícia preto dúfa, že pápež prehovorí s režimom aj na tému porušovania ľudských práv. Jeho návšteva by tiež mohla pomôcť k zverejneniu dlho sľubovanej reformy imigračnej politiky, ktorú vláda prisľúbila už minulý rok.

Kontroverzné cesty

Jána Pavla II.

1979 Ján Pavol II. ako prvý pápež navštívil nacistický koncentračný tábor Osvienčim v Poľsku. Krátko nato v Ríme ako prvý novodobý pápež navštívil synagógu.

1982 Počas britsko-argentínskej vojny o Falklandy sa stretol s britskou kráľovnou Alžbetou II., najvyššou predstaviteľkou anglikánskej cirkvi. Stal sa prvým pápežom, ktorý vo svojej funkcii navštívil Veľkú Britániu.

2000 Počas jedného roku sa stihol Ján Pavol II. dotknúť pre Židov najposvätejšieho Múru nárekov v Jeruzaleme a v Egypte sa stretnúť s koptským pápežom Šenudom III.

2001 Po viac než tisíc rokoch bol Ján Pavol II. prvým pápežom, ktorý navštívil Grécko a vôbec prvým, ktorý vstúpil do islamskej mešity v Damasku. **Nina Klusová, HN 27/03/2012**

Pápež a disidenti

Pápež Benedikt XVI. sa správa tak trochu ako šéf politickej strany. Nerozhoduje sa podľa toho, čo je správne, ale čo prinesie jeho zoskupeniu body. A body mu prinesie, ak na komunistickej Kube neurobí nič, čo by oslabilo vplyv cirkvi, ktorá po desaťročiach prenasledovania získava v tieni bratov Castrovcov právo hovoriť do vecí. Preto sa nestretnie s disidentmi, hoci práve to by dalo zmysel jeho kázaniam o otvorenejšej spoločnosti na Kube. Ani pápež Ján Pavol II. sa nestretol s kritikmi komunistického režimu. To je pravda. Kuba v roku 2012 však nie je Kuba 1998. Vtedy bolo zlomové, že Jána Pavla II., bojovníka s komunizmom, na ostrov vôbec pustili a dovolili mu rečniť pred miliónmi Kubáncov. Na ostrove vládol Fidel Castro a málokto by si pomyslel, že raz sám odstúpi. Dnes vládne jeho brat Raúl a ostrov je na tom ekonomicky tak zle, že musí robiť ústupky aj tam, kde by to jeho brat nepripustil. Dovolil napríklad cirkvi sprostredkovať prepustenie politických väzňov a Kubáncov už neprenasleduje len preto, že sa v kostole prežehnajú. Benedikt XVI. by nemal politizovať, ale chrániť tých, ktorí sa nevedia domôcť spravodlivosti. Ako Dámyv bielom, ktoré každú nedeľu idú na omšu a potom protestujú za prepustenie politických väzňov. Na rozdiel od Jána Pavla II. si to Benedikt XVI. dovoliť mohol. Sú to matky, manželky a priateľky, ktoré za svoj pokojný protest získali ocenenia v zahraničí a rešpekt Kubáncov doma. Pápež sa s Dámami v bielom nestretol. A mlčal, keď im režim zabránil prísť na jeho omšu. Na tej v prvých radoch sedeli stranícki papaláši na čele s Raúlom Castrom - v bielej košeli. **Miriám Zsilleová, SME 28/03/2012**

Pápež hovoril s Castrom o kubánskych väzňoch

Santiago - Pápež Benedikt XVI. včera pokračoval v trojdňovej návšteve Kuby. Na stretnutí s vodcom komunistického ostrova Raúlom Castrom sa nevyhol ani náznakom kritiky tamojšieho režimu. V prejave na letisku pripomenul, že ho zaujíma osud kubánskych väzňov.

Reuters, HN 28/03/2012

Neželané faktúry

Pozor na firmu Slovenský telefónny zoznam. Obchodná inšpekcia varuje pred ich údajnými zavádzajúcimi faktúrami. Rôznym firmám a organizáciám prichádzajú zásielky, že majú zaplatiť 120 eur za zverejnenie v zozname. To však je len začiatok. Aj našu redakciu kontaktovali viacerí nahnevani diváci.

Faktúru dostala aj prievidská rímskokatolícka fara. Za zverejnenie svojho kontaktu v zozname má zaplatiť 120 eur. Túto sumu však musí platiť každý štvrtýrok. Uvádza sa to v zmluvných podmienkach. Je v nich aj to, že v prípade nezrovnalostí sa bude spor riešiť mimosúdnou cestou.

Martin Dado, dekan, RFFÚPrievizda: „Tá faktúra sa veľmi ponášala na faktúru istého mobilného operátora. Je to skutočne veľmi dobrá finta. Žiadna dohoda ani nebola, ale zaplacením tejto faktúry vlastne sme schválili podmienky akejsi dohody, akejsi zmluvy a tým je všetko spečatené.“

Redaktorka: „Okrem stoviek ľudí na celom Slovensku, ktorým takúto faktúru doručili a poplatok aj zaplatili, sú v zozname aj tí, čo o existencii takejto databázy ani nevedeli. Náhodne sme zavolali niekoľkým zaregistrovaných v zozname. Niektorí ani nevedeli, že sa v databáze nachádzajú, nikto ich neoslovil a za registráciu nič neplatili.“

Človek zaregistrovaný v Slovenskom telefónnom zozname: „Z tejto firmy ma nikto nikdy nekontaktoval. Aj moje telefónne číslo je uvedené v tomto zozname.“

Redaktorka: „Niektoré čísla v zozname sú nefunkčné. Je tam napríklad kontakt na zdravotnú poisťovňu, ktorá už niekoľko rokov neexistuje.“

Karol Šusták, riaditeľ Slovenskej obchodnej inšpekcie pre BBSK: „Pokiaľ spotrebiteľ pristúpi k úhrade takejto faktúry, tak na tieto podmienky pristupuje bez ohľadu na to, či sa s nimi oboznámil alebo neoboznánil. Úhradou faktúry uzatvára zmluvu.“

Redaktorka: „Firma Slovenský telefónny zoznam má podľa obchodného registra sídlo v Bratislave. Tam sme však našli len túto schránku. Na faktúre sa uvádza kontakt na zákaznícke callcentrum. Brigádníčky nám povedali, že majiteľ firmy je v Maďarsku a kontakt na neho nemajú. Nespokojní zákazníci podľa nich môžu do 8 dní od doručenia faktúry zmluvu vypovedať.“

Martina Kvačkajová, STV 1, 23/03/2012

Pápež vyzval Kubáncov vybudovať lepšiu spoločnosť

Pápež Benedikt XVI. (na snímke vľavo) vyzval Kubáncov, aby vybudovali „obnovenú a otvorenú, lepšiu spoločnosť“. Urobil tak pred približne 100 000 ľuďmi na omši pod holým nebom v druhom najväčšom kubánskom meste Santiagu počas prvého dňa svojej trojdňovej návštevy komunistického štátu. Pápežova návšteva vyvolala veľké očakávania, hlavne medzi disidentmi na ostrove a Kubáncami v exile dúfajúcimi, že by mohla urýchliť sociálnu a politickú reformu. Krátko pred začiatkom omše začal muž neďaleko priestoru pre novinárov skandovať protivládne heslá ako „Preč s revolúciou! Preč s diktatúrou!“. Muža odvedli bezpečnostní agenti a nie je jasné, kto to bol a čo sa s ním stalo. Benedikt XVI. po prilete na letisku v Santiagu povedal, že jeho veľké sympatie majú Kubánci na oboch stranách Floridského prielivu a úprimne dúfa v zmierenie. Rovnako

vyjadril sympatie ku všetkým obyvateľom na ostrove, vrátane väzňov. „Mám vo svojom srdci spravodlivé a legitímne túžby všetkých Kubáncov, nech sú kdekoľvek,“ uviedol pápež. Kubánsky líder Raúl Castro (vpravo) ho vo svojom príhovore ubezpečil, že jeho krajina podporuje plnú náboženskú slobodu a má dobré vzťahy so všetkými náboženskými inštitúciami. Kritizoval tiež 50 rokov trvajúce americké hospodárske embargo a bránil socialistický ideál pomáhať tým, ktorým šťastie tak neprialo. Raúl Castro síce začal s hospodárskymi reformami, ale kategoricky odmieta požiadavky – aj z cirkevných kruhov – na širšie spoločenské a politické reformy. Protesty, ktoré sa na Kube uskutočnili pred pápežovou návštevou, boli potlačené. Podľa informácií opozície cez víkend nakrátko zatkli desiatky disidentov.

TASR/AP, Šport 28/03/2012

Komunizmus nevymeníme, odkázali na Kube pápežovi

Najväčšiu omšu kubánskej návštevy odslúžil pápež v tieni Che Guevaru. Benedikt XVI. sa stretol s Raúлом a Fidelom Castrom. Jeho výzvy na ďalšiu liberalizáciu systému na ostrove však nepadli na úrodnú pôdu. Režim, ktorý priniesla castrovská revolúcia pred polstoročím, vraj zostane na Kube aj naďalej. „Na Kube nebude žiadna politická reforma,“ jasne dal najavo stanovisko Havany Marino Murillo, kubánsky viceprezident, ktorý má v krajine na starosti práve reformy. Mnohí Kubánci verili, že ruka v ruke s uvoľňovaním ekonomických pravidiel by mohol nastať aj odmäk v politickom živote. Na Kube je stále povolená len jediná, komunistická, strana a disent je trestaný. Kritici režimu dúfali, že návšteva pápeža by mohla byť vhodnou príležitosťou na nejaké gesto od Havany. Samotný Benedikt XVI. pred a počas návštevy viackrát vyjadril želanie, aby Kuba smerovala k otvorenejšej a slobodnejšej spoločnosti. Marino to však vylučuje. „Hovoríme len o zmene ekonomického modelu, aby bol náš socializmus trvalo udržateľný. Študovali sme, čo robí celý svet, no radšej len zmodernizujeme náš socialistický model s kubánskymi špecifikami,“

povedal viceprezident. Benedikt sa za zatvorenými dverami stretol aj so súčasnou oficiálnou hlavou režimu. Raúlovi Castrovovi údajne predložil „humanitárnu požiadavku“. Špekuluje sa, že ho požiadal o prepustenie politických väzňov. Pápež kubánskeho prezidenta požiadal aj o zaradenie Veľkého piatka medzi sviatky, počas ktorých majú Kubánci deň voľna. Pred návštevou Jána Pavla II. pred štrnástimi rokmi kubánsky vodca Fidel Castro ako gesto dobrej vôle Kubáncom oficiálne povolil oslavy Vianoc. Starší z bratov Castrovcov, ktorý sa pre zdravotné problémy vzdal oficiálneho vodcovstva, požiadal o krátke stretnutie aj Benedikta. S pápežom sa mal stretnúť po veľkej omši, ktorú Svätý Otec odslúžil na Revolučnom námestí v Havane. Kým počas návštevy Jána Pavla II. obrovskú plastiku revolucionára Ernesta Che Guevaru na stene budovy ministerstva vnútra doplnil portrét Krista, tento rok k revolučnej výzdobe pribudol veľký plagát patrónky Kuby, Panny Márie Milostiplnej z El Cobre.

Na Kube nebude žiadna politická reforma. Marino Murillo kubánsky viceprezident

svk, reuters

Pravda 29/03/2012

Disidentov na pápeža nepustili

Hlava Katolíckej cirkvi vyzvala Kubáncov na vytvorenie otvorenejšej spoločnosti

Benedikt XVI. sa v Havane možno stretne s Fidelom Castrom a Chávom. Na disidentov čas nemá.

Caridad Caballerová je veriaca katolíčka, patrí medzi Dámy v bielom, ktoré každú nedeľu pochodujú centrom Havany a upozorňujú na porušovanie práv na Kube. V pondelok ju zatkli, lebo prišla na omšu, ktorú v Santiagu de Cuba viedol pápež Benedikt XVI. Ešte minulý týždeň ju režim upozornil, že nie je pre svoje názory na omši vítaná. Napriek tomu sa aj s rodinou za pápežom vydala. Stala sa jednou z desiatok aktivistov, ktorí sa nemohli na Svätého Otca ani pozrieť. Pred návštevou pápeža totiž polícia zatýkala odporcov režimu, ďalších obkľúčila v domoch a odpojila im mobily. Režim sa bojí protestov v čase, keď si ho svet všima viac než zvyčajne.

Dole s komunizmom

Do Santiagu sa predsa len dostali niekoľkí aktivisti, no veľmi rýchlo ich spacificovali. Jedného z nich zatkli ešte pred omšou, keď zakričal: „Dole s komunizmom!“ Ľudia okolo na neho bučali, vraj pokazil pokojnú atmosféru. Keď sa na pódiu objavil pápež, omšu mu už nerušil nikto. Disidentov tam nemal, no v prvom rade bol kubánsky prezident Raúl Castro (na snímke SITA/AP). Pri ňom boli stranícki funkcionári, ktorí prišli, aj keď sú ateisti. Presvedčili ich, že je to dobré pre revolúciu. Aj to ukazuje, ako veľmi sa zmenilo postavenie katolíckej cirkvi, ku ktorej sa na Kube hlási desať percent obyvateľov. Kým v minulosti hrozil za účasť na omši trest, teraz ľudia nútia, aby za pápežom išli. Benedikt XVI. chce toto postavenie zachovať, aj preto počas omše veľmi neprovokoval. Kým po ceste v lietadle hovoril, že komunizmus nefunguje, pred 200-tisíc ľuďmi v Santiagu o politických témach mlčal. Až na konci svojej kázne vyzval na novú, „otvorenejšiu spoločnosť“.

Na opozíciu nie je čas

Dnes by mal pápež slúžiť omšu v Havane, kde by sa mohol stretnúť aj s vodcom revolúcie na Kube Fidelom Castrom. V Havane je na liečení aj venezuelský prezident Hugo Chávez, ktorý sa vraj plánuje súkromne s pápežom stretnúť. Vatikán to nepotvrdil, povedal len, že Chávez je vítaný na omši. Stretnutie s politickou opozíciou

pápež nechystá. Vraj mu na to nevychádza čas.

Matúš Krčmárik, SME 28/03/2012

Katolíci na Kube

- K cirkvi sa oficiálne hlási len desať percent Kubáncov. Dôvodom je komunistický režim, ktorý v minulosti veriacich prenasledoval.

- Zmenilo sa to po roku 1998, keď krajinu navštívil pápež Ján Pavol II.

- Katolíkov neprenasledujú, štát uznáva Vianoce ako sviatok a cirkev je prostredníkom pri rokovaní s opozíciou.

Sokol neuspel

Okresný súd v Trnave včera zamietol žalobu arcibiskupa na dôchodku Jána Sokola na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorou sa domáhal od vydavateľstva W Press ospravedlnenia a zaplataenia 50-tisíc eur za sériu článkov uverejnených v roku 2009 v časopise týždeň o predaji cirkevných pozemkov. Rozsudok zatiaľ nie je právoplatný, právny zástupca Sokola Ján Čarnogurský ml. už avizoval, že sa proti nemu odvolá.

PETER DODEK
Šport 29/03/2012

Pápež chce slobodnú Kubu

Pred návštevou Kuby kritizoval komunizmus, po pristátí zase vyčítal nedostatky kapitalizmu. Pápeža Benedikta XVI. v druhom najväčšom meste karibského ostrova privítal kubánsky prezident Raúl Castro. Kubánsky režim pred prvou pápežskou návštevou po štrnástich rokoch a ešte len druhou od castrovskej revolúcie nechal preventívne pozatvárať disidentov, hoci pápež stretnutie s nimi ani nemal v pláne. Benedikt XVI. v prejave pred Castrom viackrát naznačil pranie Vatikánu vidieť slobodnejšiu Kubu, na ktorej by mala cirkev voľnejšie ruky. „Vyzývam vás, aby ste sa vyzbrojili pokojom, odpustením a pochopením, aby ste sa snažili vybudovať obnovenú a otvorenú spoločnosť, lepšiu spoločnosť, hodnú ľudskosti,“ povedal Benedikt dvestotisíc Kubáncom, ktorí ho prišli privítať do Santiagu. Návšteva 84-ročného pápeža nemeckého pôvodu súvisí so štvorstým výročím patrónky Kuby, Milostiplnej Panny Márie z El Cobre, ktorej je zasvätená bazilika neďaleko Santiagu. Podľa legendy zázračnú sochu patrónky našli v roku 1612 plávať na vode v zátok pri El Cobre. Benedikt vo svojej kázni požiadal patrónku ostrova, aby „viedla svoj milovaný národ cestou spravodlivosti, mieru a slobody“. Raúl Castro potom vystúpil so svojím prejavom, v ktorom zdôraznil, že na Kube je úplná sloboda vyznania a že Havana má dobré vzťahy so všetkými náboženskými inštitúciami. Pápežovu návštevu využil aj na kritiku pol storočia trvajúceho amerického ekonomického embarga. Vzťahy Vatikánu a Havany sa postupne zlepšujú. Impulzom bola

návšteva pápeža Jána Pavla II. v roku 1998. Mení sa aj kubánska spoločnosť. Po odchode Fidela Castra do dôchodku zo zdravotných dôvodov jeho brat Raúl začal s ekonomickými reformami. Veľkým prekvapením preto bola ostrá kritika, ktorú inak diplomatický pápež adresoval kubánskej vláde. Marxistická ideológia už nezodpovedá realite, komunizmus zlyhal a treba aj na Kube hľadať nový model budovania spoločnosti, povedal ešte pred priletom do Latinskej Ameriky. Na Kube však svoje slová vyvážil kritikou kapitalizmu. Jeho výstrelky podľa Benedikta „zbavujú ľudstvo hodnôt a ochrany pred ambíciami a sebeckým niektorých síl, ktorým len málo záleží na skutočnom dobre jednotlivcov a rodín“. Prvé vystúpenie súčasného pápeža na kubánskej pôde narušil aj drobný incident. Krátko pred začiatkom omše zadržali policajti mladého muža, ktorý sa s vykrikovaním hesiel ako „Preč s komunizmom, preč s diktatúrou, preč s revolúciou“, snažil dostať k tribúne. Pápež sa údajne pre nedostatok času s disidentmi nestretne a na rozdiel od svojho predchodcu ich zatiaľ ani vo svojich prejavoch priamo nespomenul. Kubánsky režim pred jeho priletom zatkol niekoľko desiatok členiek Dám v bielom, najznámejšej katolíckej disidentskej skupiny, bojujúcej za prepustenie politických väzňov. Členkám hnutia potom dôrazne odporučili, aby sa podujatiam s pápežom vyhli.

Vyzývam vás, aby ste sa snažili vybudovať obnovenú a otvorenú spoločnosť, lepšiu spoločnosť, hodnú ľudskosti. Benedikt XVI. pápež

svk, Reuters, Pravda 28/03/2012

Slobodu viery pre Ostrov slobody!

Vieru môcť hlásať a oslavovať slobodne. To bola výzva pápeža Benedikta XVI. počas omše, ktorú včera za účasti pol milióna ľudí slúžil v kubánskej metropole Havane.

Vývrcholila ňou pápežova návšteva na Kube, pred návratom do Vatikánu sa stretol aj s bývalým kubánskym vodcom Fidelom Castrom (85). Castro pred 14 rokmi privítal aj Jána Pavla II. na jeho historicky prvej návšteve komunistického Kuby. Benedikt XVI. podľa agentúry AP vyzýval Fidela Castra umožniť znovuoživenie katolíckej viery a väčšiu slobodu pre katolícku cirkev v komunistickej krajine. (čtk)

Nový Čas 29/03/2012

Kniha pre Fidela

Pápež Benedikt XVI. sa po omši pod otvoreným nebom, ktorú slúžil v Havane, stretol približne na pol hodinu s kubánskym revolučným lídrom Fidelom Castrom. Na pôde vatikánskej ambasády si vymenili názory na cirkevnú liturgiu, situáciu vo svete a vede, informoval hovorca Vatikánu Federico Lombardi. Castro sa Benedikta XVI. pýtal, aké je to byť pápežom. Ten mu porozprával o svojej práci, svojich cestách a službe cirkvi. Fidel, ktorý bol kedysi miništrantom a vychovávali ho jezuitskí kňazi, sa taktiež zaujímal o to, akými zmenami prešla náuka cirkvi od jeho detstva a akým výzvam čelí ľudstvo v súčasnosti. Pápeža požiadal, aby mu poradil knihu, ktorú by stálo za to prečítať a porozmýšľať o nej. Pápež mu sľúbil, že mu takú knihu vyberie.

JÁN FELIX, Šport 30/03/2012

Požehnané pivo pre pápeža

Keď sa Benedikt XVI. vráti z Latinskej Ameriky, bude naňho doma čakať veľkonočný darček. Naši západní susedia mu totiž poslali české pivo, ktoré ešte koncom februára požehnal biskup František Radkovský. Pivo sa vydalo na pútnickú cestu v pondelok. (čtk), Plus jeden deň 28/03/2012

Pápež sa stretol s Fidelom

Benedikt XVI. sa na Kube videl aj s ex-prezidentom. Ešte predtým si vypočul, že Kubu zmeny nečakajú.

Na disidentov čas nevyšiel, no na revolucionára a diktátora na dôchodku Fidela Castra áno. Pápež Benedikt XVI. sa s ním stretol po včerajšej omši v Havane krátko pred odletom do Ríma. Castro sa s pápežom stretol aj v roku 1998, keď krajinu navštívil Ján Pavol II. Vtedy bol však prezidentom, právomoci pre chorobu v roku 2006 odovzdal bratovi Raúlovi. Ten pápeža počas návštevy sprevádzal, Fidel neprišiel ani na jednu z dvoch omší, ktoré Benedikt XVI. viedol. Okrem Fidela sa s pápežom vraj stretol aj venezuelský prezident Hugo Chávez. Ten je v Havane na liečení rakoviny a podľa novinára Nelsona Bocarandu sa so svätým otcom videl asi na päť minút, médiá pri tom neboli. Pápež mu vraj daroval ruženec, ktorý predtým požehnal. Vati-

kán to však poprel. Pápež síce opatrne, ale predsa len hovoril o potrebe politických zmien. V pondelok Kubu vyzval, aby vytvorila otvorenejšiu spoločnosť, o prepustení politických väzňov a zadržávaného Američana Alana Grossa hovoril na stretnutí s Castrom a straníkmi v utorok. Hovorili spolu hodinu, čo je dvakrát dlhšie ako bežné stretnutie s hlavami štátov. Stretnutie však zmenu postoja režimu neprinieslo. „Na Kube žiadna politická reforma nebude. Hovoríme len o zlepšení ekonomického modelu, aby naša forma socializmu vydržala dlhšie,“ ukončil po stretnutí nádeje opozície viceprezident Marino Murillo. Včerajšia omša v Havane bola podobná tej pondelkovej v Santiagu de Cuba. Ani tentoraz ju nerušila opozícia, ktorej členov zatýkali alebo uväznili v domovoch a Raúl Castro bol opäť v prvom rade. Prišlo na ňu asi 700-tisíc ľudí. Matúš Krčmárík, SME 29/03/2012

Pápež ukončil návštevu Kuby kritikou embarga USA

Pápež Benedikt XVI. sa rozlúčil s Kubou ostrou kritikou na adresu amerického embarga. Ekonomické obmedzenia, ktoré zaviedli Spojené štáty ešte pred pol storočím, budú mať podľa neho tvrdý dosah najmä na obyčajných ľudí. „Situácia na Kube sa bude zhoršovať, pretože obchodné obmedzenia prichádzajúce zvonka dopadajú negatívne na obyvateľstvo,“ povedal pápež pred odletom do Európy na havanskom letisku. Predtým kritizovali embargo aj bratia Raúl a Fidel Castrovcí, ktorí sa stretli s pápežom.

Horúce témy

Podľa agentúry AP sa Benedikt XVI. snažil na Kube opatrne presadzovať témy, ktoré sú pre tamojší komunistický režim veľmi citlivé. Zvolil na to vznešené, neurčité slová, ktoré nechávajú veľký priestor na interpretáciu. Minulý týždeň pred príchodom do Mexika, ktoré bolo prvou zastávkou jeho amerického turné, hovoril o nefunkčnosti marxistickej ideológie v súčasnosti. Havana však s odpoveďou dlho neotáľala. Minister hospodárstva a plánovania Marino Murillo uviedol, že na Kube žiadne politické reformy nebudú. Vrcholom pápežovej trojdňovej návštevy Kuby bola stredajšia omša na Námestí revolúcie v Havane. Po nej

sa stretol s bývalým vodcom komunistického režimu Fidelom Castrom. Ten na stretnutie prišiel s početnou ochranou v zelenom športovom Mercedese. Žartovali chvíľu o svojom veku, a potom sa Castro pýtal, čo robí pápež. Benedikt mu opísal chod svojho úradu, hovoril o zahraničných cestách a tiež o službe cirkvi. „Stretnutie pápeža s Fidelom potvrdilo jeho snahu zblížovať katolícku cirkev s režimom. Nešlo o znak podpory komunizmu na Kube, ale o podporu ľudí, ktorým chýba sloboda,“ povedal pre HN expert na región Latinskej Ameriky Ivan Kováč.

Neoblokný Castro

Návštevu Kuby začal Benedikt XVI. v pondelok po niekoľkodňovom turné v Mexiku. Cestu uskutočňuje v čase rastúceho napätia na komunistickom ostrove, pripomína agentúra DPA. Kubánsky prezident Raúl Castro síce odštartoval hospodárske reformy, ale kategoricky odmieta požiadavky aj z cirkevných kruhov na širšie spoločenské a politické zmeny. Protesty, ktoré sa na Kube uskutočnili pred pápežovou návštevou, režim potlačil. Podľa informácií opozície minulý víkend zatkli desiatky disidentov. S tými sa Benedikt nestretol.

Nina Klusová
HN 30/03/2012

Smer avizuje zmenu Zákonníka práce

Nová vláda bude meniť Zákonník práce. Do podoby z čias prvej vlády Roberta Fica sa však nevráti. Vyplyva to z prvých vyjadrení o programovom vyhlásení vlády, ktoré pripravuje víťazná strana Smer so sociálnymi partnermi. Zákonník práce v prospech zamestnávateľov menil kabinet Ivety Radičovej, oslabil v ňom postavenie odborárov a znížil ochranu zamestnancov. Zmeny, ktoré sa ujali, však nová vláda meniť nebude. Povedal to Ján Richter zo Smeru, o ktorom sa hovorí, že by mohol obsadiť post ministra práce. Ktoré to však budú, to komentovať nechcel. Fico k tomu povedal, že cieľom na tieto štyri roky bude ochranu zamestnancov ustrážiť. Podľa Richtera sa rezort práce bude snažiť udržať životnú úroveň v budúcich dvoch rokoch a potom ju zvyšovať. Nová podoba Zákonníka by sa mala dohodnúť medzi odborármi a zamestnávateľmi. Budúca vláda má byť podľa Fica akýmsi rozhodcom medzi týmito dvomi stranami, ktoré sa doteraz v oblasti pracovnoprávných vzťahov nevedeli dohodnúť. Odborári majú k Zákonníku osem výhrad a veria, že ich vládnuca strana do vyhlásenia zakomponuje. Podľa prezidenta Konfederácie odborových zväzov Miroslava Gazdika sú ich ciele veľmi podobné tým, ktoré mal vo volebnom programe Smer. Odborári žiadajú zlepšenie pracovných podmienok, spravodlivé rozdelenie odvodov, sociálnu súdržnosť, zvýšenú ochranu zdravia a dôstojnú starobu. „Úrady práce treba pretransformovať na inštitúcie, ktoré budú schopné nájsť ľuďom zamestnanie,“ doplnil Gazdik. Medzi požiadavky, ktoré novej vláde predložia, patrí aj podpora domácich podnikateľov, zmiernenie dosahov na sociálne slabšie vrstvy obyvateľstva, zvýšenie ochrany pri práci a predchádzanie chorobám z povolania. Sú však pripravení rokovať aj o zmenách v dôchodkovom systéme či v justícii, kde im prekážajú prietahy v prípadoch, keď sa súdia ľudia, ktorí prišli o prácu. Podporujú tiež bytovú výstavbu či prijatie novej koncepcie v poľnohospodárstve. „Boli by sme radi, keby sa nám podarilo do programového vyhlásenia vlády zapracovať až 90 percent našich požiadaviek,“ poznamenal Gazdik. Fico upozornil, že sú isté postoje, ktoré strana nemôže meniť, aby nešla proti sebe a neklamala voličov.

„Je však veľa tém, ako zlepšovanie podnikateľského prostredia, pracovnoprávne postavenie zamestnancov, verejné obstarávanie, využívanie eurofondov, postavenie miest a obcí. To všetko sú oblasti, kde môžeme nájsť veľké množstvo spoločných tém,“ naznačil budúci premiér s tým, že programové vyhlásenie vlády by malo vychádzať aj z vízie rozvoja spoločnosti do roku 2030. V tomto volebnom období sa asi nebude riešiť téma odluka cirkvi od štátu, či v minulosti kritizované vatikánske zmluvy. Akékoľvek zmeny vo vzťahu medzi štátom a cirkvami by sa podľa Roberta Fica mohli udiť len na základe dohody medzi štátom a príslušnými cirkvami. A dohoda v prípade odluky cirkvi od štátu a vatikánskych zmlúv nie je ani medzi samotnými cirkvami. Ešte deň pred stretnutím Konferencia biskupov Slovenska vyhlásila, že naďalej trvá na dodržaní záväzkov vyplývajúcich zo základnej zmluvy s Vatikánom, na včerajšom stretnutí túto otázku nespomenuli. „Cieľom bolo dať podnety k programovému vyhláseniu vlády. Nebol priestor na takéto detailnejšie riešenie vatikánskych zmlúv,“ objasnil bratislavský arcibiskup a metropolita Stanislav Zvolenský. To, či sa táto otázka dostane do materiálu, ktorý predložia vláde, nevedel povedať: „Nie som na to sám, aby som o tom rozhodol. Nechávam to otvorené.“ Zatiaľ čo katolícka cirkev chce do vládneho programu presadiť najmä podporu rodiny, generálny biskup evanjelickej cirkvi Miloš Klátik kladie dôraz na pomoc sociálne slabším skupinám a starším ľuďom. „Ak hovoríme o príspevkoch pre platy farárov, tak musíme povedať, že to je nástupný plat asi 330-340 eur pre vysokoškolsky vzdelaného farára, ktorý ide do oblasti často neatraktívnej z pohľadu mladých ľudí. Takže si myslím, že tam už ten priestor znižovať financovanie naozaj nie je,“ vysvetlil Klátik. Združenie miest a obcí Slovenska sa chce zase sústrediť na kompetencie vo verejnej správe, otázku financovania, čerpanie európskych fondov a niektoré legislatívne otázky zákon o sociálnych službách, veci týkajúce sa školstva, športu či zákona o odpadoch. Podľa predsedu ZMOS-u Jozefa Dvonča majú samosprávy pripravených 10 základných bodov, ktoré do týždňa predložia vlá-

de. „Predpokladáme, že o detailoch sa budeme ešte baviť na dvojstranných rokovaniach,“ odhadol Dvonč. V prestavených témach zo stretnutia chýbala oblasť zdravotníctva. Kritickú situáciu zdravotných sestier, ktoré nemocnice preradujú do administratívy, Robert Fico ani nechcel komentovať. Odkázal, že táto otázka do 4. apríla patrí kabinetu Ivety Radičovej. Pozvaní zástupcovia zamestnávateľov, zamestnancov, dôchodcov, vedy a školstva, samosprávy, ale aj katolíckej a evanjelickej cirkvi sa s predsedom Smeru a budúcim premiérom Robertom Ficom včera dohodli, že mu do desiatich dní odovzdajú zoznam svojich priorit. Potom sa bude rokovať, či tieto požiadavky nová vláda zahrnie do pripravovaného programového vyhlásenia.

Boli by sme radi, keby sa nám podarilo do programového vyhlásenia vlády zapracovať až 90 percent našich požiadaviek. Michal Gazdik prezident KOZ

rak, Pravda 29/03/2012

Katolícka cirkev má záujem riešiť ešte neratifikované parciálne zmluvy

Katolícka cirkev má trvalý záujem riešiť ešte neratifikované parciálne zmluvy, ktoré vyplývajú zo základnej zmluvy medzi Slovenskom a Vatikánom. Predstavitelia Konferencie biskupov Slovenska absolvovali pred voľbami rokovania so stranami, ktoré mali šancu dostať sa do parlamentu. Na stretnutiach hovorili aj o ratifikácii Vatikánskych zmlúv. Základná zmluva medzi Slovenskou republikou a Vatikánom podpísali obe strany ešte v roku 2000. Zo základného dokumentu vyplývajú 4 parciálne zmluvy. Slovensko ratifikovalo len dve a to o duchovnej službe v ozbrojených zložkách a o náboženskej výchove. Ani po dvanástich rokoch sme však neprijali dve čiastkové zmluvy, ktorých povinnosť schváliť vyplývala zo základnej zmluvy. Ide o zmluvu o výhrade vo svedomí a o financovaní katolíckej cirkvi.

Rádio Lumen, 27/03/2012

Z Boha sme spravili teroristu

Ten, čo na Zelený štvrtok umýva nohy. Kňaz a riaditeľ televízie Lux Ján Buc v rozhovore pre HN.

Otvorenú radosť zo slávenia zmŕtvychvstania prvýkrát zažil až v rómskej osade. Trápi ho, že sa cirkev uzatvára do vlastných get, i to, že v tom podstatnom sa neraz stráca. Kňaz Ján Buc.

Nie je Veľká noc tak trochu zvláštny sviatok? Na jednej strane šibačky a oblievačky, na druhej strane zmŕtvychvstanie Ježiša.

Máte pravdu, je to celé trochu zvláštne. Ide vlastne o mix troch rôznych tradícií. Základom je židovský pesach - slávenie prechodu z egyptského zajatia do zasľubenej zeme - ktorý sa vďaka Ježišovi preklopil do kresťanskej tradície. Tým, že zomrel a vstal z mŕtvych, vlastne akoby otvoril bránu do večnosti, do novej slobody, takže tiež ide o akýsi prechod.

A do toho sa miešajú pohanské sviatky jari...

Áno, zobúdzanie sa prírody a k tomu rituály oblievania a šibania. Už som počul aj také názory, že na Veľkú noc sa preto oblieva a šibe, lebo ženy, ktoré začali medzi Židmi ohlasovať, že Ježiš vstal z mŕtvych, rozháňali vodou a šibaním. Ale to asi len niekto chcel túto tradíciu za každú cenu pokresťaniť.

Ako je podľa vás možné, že Veľká noc nie je medzi ľuďmi taká obľúbená, ako sú Vianoce?

To je taká zaujímavá záležitosť. Je to asi tým, že Vianoce sú všeobecne príjemnejšie, všetko je na nich už na pohľad takmer idylické: stromček, sneh, malé dieťa. Veľká noc v sebe nesie aj napätie, je to predsa len stretnutie so smrťou. A predchádza jej pôst: obdobie, keď by sa mal človek v niečom zaprieť, dať si pohov, vstúpiť do seba. Vyžaduje premýšľanie. A my často zvykneme plávať po povrchu.

No jej vyvrcholením je Veľkonočná nedeľa, ktorá by mala byť - aspoň pre kresťanov - najradostnejší deň v roku.

To áno. V tejto súvislosti musím prezradiť, že ja sám mám obrovskú radosť zo slávenia zmŕtvychvstania. Ale prvýkrát som u ľudí vnímal nefalšovanú, úprimnú a otvorenú radosť len tri roky dozadu - a stalo sa tak v rómskej osade.

V osade?

Áno, posledné tri roky Veľkú noc

trávim v Krížovej Vsi na Spiši, kde sme založili centrum priamo v rómskej kolónii. Máme tam ľudí, ktorí s nimi pracujú. Počas omše na Bielu sobotu, keď prichádza moment slávenia - naraz po prijatí eucharistie prepukol srdečný nestrojený spev, tleskanie, neskrývaná radosť.

Rómovia asi dokážu dať viac najavo svoje emócie.

Nevedia to v sebe udržať. Keď kričia, tak kričia, keď plačú, tak plačú... Toto bol naozajstný výbuch radosti, čo pre mňa bolo veľmi silné. O to viac, že veľa z nich predtým nechodilo do kostola, nevyrastali v tejto tradícii. Reagovali čisto spontánne a úplne uvoľnene.

Čo v rámci slávenia veľkonočného príbehu najsilnejšie oslovuje vás?

Napríklad Zelený štvrtok je pre mňa veľmi silný v tom, že odkazuje na deň Poslednej večere, keď Ježiš už nemá čas kázať, no ukazuje priamo, čo by sme mali robiť.

Priblížte to.

Ježiš prichádza do večeradla, kde sa slávi Posledná večera, a tam počuje, ako sa apoštoli rozprávajú o tom, kto z nich bude sedieť najbližšie pri ňom, kto si to najviac zaslúži. A on, ako keby nemal čas na ďalšie kázne, si namiesto reči uviazne zásteru a začne im umývať nohy - dokonca aj Judášovi. A na konci večere im povie: „Vy mi hovoríte, že som pán a učiteľ, a dobre hovoríte. A keď ja ako pán a učiteľ som toto urobil, dal som vám tým príklad, aby ste aj vy robili podobne.“ A mám pocit, že práve tento rozmer umývania nôh - čo netreba chápať len doslovne - nám niekedy chýba.

Aj kresťanom?

Áno, ja mám totiž strach, že napokon skončíme len pri tom, že kresťanstvo je oddelenie sa od hriechu. A kresťanstvo je pritom láska, praktická láska. Kresťanom nie je len ten, kto nerobí hriech. Ježiš nás poslal robiť dobro. A to umývanie nôh je len našartovaním.

V katolíckych kostoloch práve kňaz na Zelený štvrtok umýva dvanástim mužom nohy - na pripomenieku Poslednej večere.

A tento zvyk som tiež veľmi silno precítil práve v osade. Kolega vybral počas omše dvanástich chlapov - od tých najchudobnejších, čo žijú doslova v biede, až po tých, čo žijú v bytoch.

A ja som im rad za radom umýval tie nohy, a vtedy sa zrazu čosi zlomilo - duchovne aj emocionálne... a ženy začali plakať. Na druhej strane, tí chlapi sa cítili aj trochu nepríjemne. Ja ich chápem zrazu im nejaký biely človek, navyše farár, umýva nohy. Pre mňa to však bolo aj také prelomenie napätia, akejsi oddelenosti medzi bielymi a Rómami. Bolo to veľmi silné, a práve vtedy som si uvedomil: Ježiš naozaj robil to, čo robili otroci, a dal nám pokyn, smerovanie, aby sme ho v tom nasledovali.

Mladí ľudia podľa sociológov vnímajú cirkev najmä ako inštitúciu, ktorá ľudí súdi. To je dost' v rozpore s príkladmi zo strany Ježiša.

Myslím si, že neustále potrebujeme hľadať podstatu toho celého, o čom je cirkev, čo by sme mali priniesť. Mne je často veľmi ľúto, že ľudia hovoria o cirkvi podľa toho, ako vnímajú kňazov.

A podľa čoho by o nej mali hovoriť?

Nielen kňazi tvoria cirkev. Keby som sa ja sám na seba pozrel a podľa toho by som mal súdiť cirkev, tak by to nedopadlo dobre. Poznám sa a viem, že nežijem úplne to, čo by som chcel žiť. Som slabý a často ako človek zlyhávam. Cirkev je v prvom rade spoločenstvo, ktoré by malo ľudí posúvať k láske. A v tomto sa cirkev niekedy stráca.

Prečo?

Viete, Ježiš hovoril, že máme byť kvasom, ale my akoby sme sa často oddeľovali. Niekedy tvoríme také kresťanské getá, kde sa cítime dobre, ale keď sa kvas ocitne mimo cesta - čo prekvasí? A, iste, problém je i to, že cirkev vynáša súdy - a práve preto môže byť aj sama súdená.

Ako sa dá veľkonočný príbeh vôbec sprostredkovať človeku, ktorý nežije kresťanstvom?

Ja to vysvetľujem na treťom Newtonovom zákone (smiech).

To mi vysvetlite.

Ide o pohybový zákon akcie a reakcie. A ja sa smejem, že nefunguje len v prírode, ale aj u ľudí. Čo seješ, to žneš. Uvediem príklad. Keď niekoho urazíme, tak nám to môže vrátiť. Keď verejnemu činiteľovi, napríklad policajtovi, dajme tomu podupeme čiapku, tak pôjdeme do basy za urážku verejného činiteľa. A keď urazíme

toho najväčšieho - Boha, keď vedome prekročíme Božie pravidlá, tak podľa toho, ako sa píše v Biblii v Liste Rimanom, nás čaká smrť.

To znie tvrdo.

A teraz si predstavte, že príde deň D, stretne sa s Bohom a ideme si vyrovnáť účty. Boh mi vraví: ublížil si ľuďom, bol si lenivý - zaslúžiš si trest. A keďže trestom za urážku Boha je smrť, idem si sadnúť na elektrické kreslo... a zrazu niekto vstúpi do miestnosti, odopne ma a sadne si tam namiesto mňa. Ja som slobodný, a ten niekto umrie za mňa. Toto je tá realita kríža. Skrz Kristovu krv sme všetci ospravedlnení.

Nie je ľahké postaviť sa k takému záväzku.

Je to na človeku, ako to prijme. Dobré ste povedali, že ide o určitý záväzok, no myslím si, že ani mnohí kresťania to takto neberú. Neuvedomujú si, že toto sa naozaj stalo. Raz som hral tento príbeh v kostole. Posadil som človeka na elektrické kreslo, a zrazu tam prišiel druhý, Ježiš, a vymenil ho. A vtedy mi jeden mladý povedal: Konečne chápem, o čom to je.

Ale čo ostatní?

Problém je, že často nejdeme k podstate a potom nám to uniká. Na druhej strane, v tom záväzku nie je nič, čo by nás oberalo o slobodu. Je to skôr také radostné. Mne sa zdá, že sme Pána Boha urobili takým teroristom. Keď Ježiš hovorí o Bohu otcovi v príbehu márnratného syna, tak ho neopisuje ako toho, kto súdi.

Naopak, on odpúšťa.

Presne, opisuje ho ako otca, ktorý čaká na svojho syna, ktorý premámil majetok. A keď konečne príde, nič mu nevyčíta a vystrája hostinu. Obraz Boha - otca v sebe často deformujeme. A teraz nechcem zľahčovať: hriech je hriech a zlo je zlo. Ale Boh je otec, je milosrdný, a v tomto potrebujeme mať jasnejšie.

Kto je Ján Buc

od roku 1997 kňaz rímskokatolíckej cirkvi od roku 2009 štatutárny zástupca Yes, we can občianskeho združenia zameraného na zahraničnú rozvojovú a humanitárnu pomoc od júla 2011 riaditeľ televízie Lux bol tajomníkom Sekcie pre mládež v Rade pre rodinu a mládež pri Konferencii biskupov Slovenska pôsobil v Inštitúte Krista - Veľkňaza v Žakovciach, ktorý sa zameriava na bezdomovcov a telesne postihnutých, opustené ženy a matky s deťmi. **Iveta Baková, HN 30/03/2012**

Bol inkognito?

Pápež pokračuje vo svojej návšteve Latinskej Ameriky. Na Kube sa stretol aj s jej komunistickým vodcom Raúlom Castrom. Za zatvorenými dverami sa rozprávali temer hodinu.

Marxistická ideológia v podobe, v akej vznikla, už nezodpovedá realite,“ vyhlásil Benedikt XVI. ešte v Mexiku. „Na Kube žiadne politické zmeny nebudú,“ priniesli svetové agentúry odpoveď kubánskeho ministra hospodárstva a plánovania Marina Murilla. S prezidentom Raúlom Castrom sa pápež stretol hneď po príchode na Kubu. Neposlušný závan vetra spôsobil, že Benedikt XVI. išiel na stretnutie akoby inkognito. Raúlov brat a líder revolúcie Fidel sa mal s pápežom pozdraviť neskôr.

A čo taký pápež vlastne robí?

Benedikt XVI. (84) ukončil svoju návštevu Mexika a Kuby a vrátil sa späť do Vatikánu. Na stretnutí s Fidelom Castrom (85) dostal pápež otázku, akú zrejme ešte nikdy predtým.

Benedikt XVI. začal stretnutie s lídrom revolúcie vtipom o ich veku s tým, že aspoň on ešte verejne slúži. „A čo taký pápež vlastne robí?“ spýtal sa Fidel Castro, ktorý si na stretnutie obliekol športovú bundu. Svätý Otec mu teda porozprával o svojom duchovnom úrade, zahraničných cestách a službách pre cirkev. Celé stretnutie opísal vedúci tlačového úradu Vatikánu ako „živé a srdečné“. Pápež počas návštevy „ostrova slobody“ hovoril o tom, ako je sloboda každého jednotlivca dôležitá. Skritizoval však aj 50-ročné obchodné embargo, ktoré na Kubu uvalili USA. **(tt), Plus jeden deň 30/03/2012**

Robert Fico vyzval na spoluprácu aj zástupcov cirkvi

Robert Fico vyzval na spoluprácu aj zástupcov cirkvi. Do budúceho štvrtka majú čas na to, aby pripravili svoje požiadavky, ktoré by chceli presadiť do programového vyhlásenia vlády. Dôraz kladú predovšetkým na charitu a pomoc slabším. Podrobnejšie Zuzana Gajdošíková, redaktorka:

Robert Fico vyzval na dialóg pri zostavovaní programového vyhlásenia aj zástupcov cirkvi na Slovensku: „Sú to inštitúcie, ktoré vykonávajú nielen tú štandardnú duchovnú činnosť, ale významným spôsobom sa zapájajú do charity, do vzdelávacej činnosti a do iných aktivít, ktoré sú prospešné pre štát.“

Redaktorka: „Cirkevní hodnostári by chceli v rámci dialógu prispieť do programu vlády predovšetkým duchovnou stránkou.“

Miloš Klátik, generálny biskup evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, predseda Ekumenickej rady cirkvi: „Už z podstaty cirkvi vyplýva, že je to tá duchovná stránka. Tak tú stránku sme zdôraznili ujímaním sa tých odkázaných na pomoc, starších ľudí, teda dôchodcov a samozrejme aj odkázaných na lekársku pomoc.“

Redaktorka: „Podľa predsedu KBS Stanislava Zvolenského je dôležitá najmä podpora rodín.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Je nevyhnutné, aby boli vytvorené pracovné príležitosti v našej krajine, aby otcovia a mamy nemuseli dlhodobo opúšťať rodiny, pracovať v zahraničí.“

Redaktorka: „Katolícka cirkev by sa rada podieľala aj na ochrane života. V sociálnych oblastiach by chceli rovnaké financovanie ako majú iné inštitúcie rovnakého charakteru.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Uvedomujeme si, že by sme chceli pôsobiť v oblasti školstva, v oblasti sociálnej aj zdravotníckej že by sme si želali, aby sme v tom prípade boli rovnocenne financovaní ako iné inštitúcie. Pre nás by bolo dôležité aj riešenie vzájomných vzťahov, aby sa zhodnotili možnosti dvoch parciálnych zmlúv, ktoré sú ešte otvorené.“

Redaktorka: „V rámci spoločného dialógu sa zatiaľ nehovorilo o financovaní cirkvi. Pre novú vládu je však najdôležitejšia vzájomná dohoda.“

Robert Fico, predseda strany Smer SD: „Akékoľvek zmeny by nastali vo vzťahu medzi štátom a cirkvami, tieto zmeny môžu nastať len na základe dohody medzi štátom a príslušnými cirkvami. To je filozofia, ktorú si budeme cítiť vo Vláde SR.“

Rádio Slovensko, 28/03/2012